

УДК 336.22

Рибій О. І.,*студентка Національного університету “Острозька академія”**Науковий керівник:**к.е.н., доц. Топішко І. І.*

ПОДАТОК НА БАГАТСТВО: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ І ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ

Питання про введення податку на багатство стає все більш актуальним в Україні, оскільки розрив між багатими і бідними досяг позначки майже у 40 разів. При цьому, для впровадження даного податку країні потрібен новий закон, оскільки, наприклад, останній урядовий законопроект торкнеться більшою мірою малого та середнього бізнесу, а також селян-власників земельних паїв.

Капітал 100 найбагатших українців налічує 52 млрд. доларів. Таким чином, податок на розкіш, який вже не один рік намагаються впровадити окремі політики дасть можливість суттєво покращити стан державного бюджету і, в першу чергу, заборгованість перед бюджетниками, виплати пенсії та стипендії. Якщо олігархи сплатять хоча б 7% зі свого майна, дефіцит бюджету буде ліквідовано.

Уряд більше року обговорює прийняття цього закону, а зволікання з його прийняттям пояснюється відсутністю політичної волі. Зараз прийнято рішення, щоб цей закон увійшов в блок законів, які повинні додатково збільшити надходження до бюджету на 2013 рік. Там кілька законів, акцизи, й в тому числі законопроект про податок на багатство. Не можна зволікати з вирішенням цієї проблеми, оскільки вона позбавляє Україну ресурсів для соціального та економічного розвитку. [2]

Прогнозується, що новий податок на багатство і предмети розкоші має принести до держбюджету в 2013 році 500 млн. гривень. Згідно з проектом, сплачувати податок у розмірі 2% мінімальної зарплати за 1 кв. м площі (зараз близько 20 гривень) пропонується за квартири загальною площею понад 200 кв. м, дачні будинки та котеджі загальною площею понад 500 кв. м і об'єкти житлової нерухомості у власності одного платника податків понад 600 кв. м. Згідно

із законопроектом, дорожочінні вироби, годинники, мобільні телефони дорожче 50 мінімальних зарплат (далі – МЗП), зброя дорожче 20 МЗП, хутряні вироби дорожче 40 МЗП і предмети мистецтва та антикваріату дорожче 50 МЗП передбачається оподатковувати за ставкою 10% від вартості при купівлі або ввезенні. Як і раніше не підлягатимуть оподаткуванню житлові об'єкти, що перебувають у власності держави та територіальних громад, розташовані в зонах відчуження і обов'язкового відселення, житлові об'єкти, в яких працюють дитячі будинки сімейного типу, проживають сім'ї опікунів, ґрутожитки тощо.

Крім того, Мінфін продовжує наполягати і на справлянні податку з рухомого майна – ставка прив'язана до об'єму двигуна та вартості транспортного засобу. А автомобілі старше п'яти років, як і в першій версії законопроекту, до оподаткування вирішили не залучати. За таким же принципом будуть обкладатися податком яхти, літаки, вертольоти, але без знижувального коефіцієнта [3].

У світовій практиці передбачається, як правило, надання пільг об'єктам (типам нерухомості), а не платникам, відповідно до принципу: податком безпосередньо обкладається сама нерухомість, а не її власник. У Франції від оподаткування звільняється майно, яке використовується для професійної діяльності, твори мистецтва, певні види приватних колекцій (книг, марок). У Російській Федерації до об'єктів оподаткування не належать об'єкти житлово-комунальної власності, об'єкти охорони навколишнього середовища, утилізації відходів, пожежної безпеки, цивільної оборони, бюджетні установи. Релігійні й культові споруди, науково-дослідні установи, які не провадять комерційної діяльності, незавершене виробництво. У США звільняється від оподаткування нерухомість урядових, благодійних, релігійних та інших некомерційних організацій, нематеріальні активи у 36 штатах, у 4 штатах – особисте майно фізичних осіб. В Іспанії не оподатковуються історичні та культурні цінності. У Німеччині для платника, який досяг віку 60 років, неоподатковувана сума зростає [1].

Отже, наслідки введення податку на багатство в Україні можна розглядати як з позитивної, так і з негативної сторони. Успіх принесе те, що отримані кошти підуть до Пенсійного Фонду, бо він є абсолютно прозорим, там нема великих капітальних витрат, нема інших витрат, де можна було б через корупцію частину цих грошей вивести, тобто буде досить прозора система. З іншого боку, олігархи оформлятимуть земельні ділянки, квартири на родичів, автомобілі

на баланс фірми чи в оренду, яхти, мотоцикли та літаки реєструватимуть за кордоном. Тобто, справжні багатії зможуть обійти запланований податок на багатство. Може виявитись так, що громадянин, який тяжко працює і має земельну ділянку, маєток, потрапить в категорію багатих. При цьому, для впровадження даного податку країні потрібен новий закон, щоб даний податок меншою мірою торкався малого та середнього бізнесу, а також селян-власників земельних паїв.

Література:

1. Хорошаєв Є. С. к.е.н Податок на багатство в Україні: перспективи запровадження, 2012 р.
2. Газета “Ракурс” – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://racurs.ua/news/5332>.
3. Економічні новини – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://economics.unian.net/ukr/news/161379-vlada-do-kvitny-a-pidgotue-zakonoproekt-pro-podatok-na-bagatstvo.html>.
4. Економічна правда – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.epravda.com.ua/publications/2012/03/19/318933/>